

BISERICA și ȘCOLA.

Foia bisericească, școlastică, literară și economică.

Iese odată în săptămână: DUMINECA.

PREȚUL ABONAMENTULUI.

Pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 5 fl.—cr., pe 1/2 an 2 fl. 50 cr.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 14 fr., pe jumătate an 7 franci.

PREȚUL INSERTIUNILOR:

Pentru publicațiunile de trei ori ce conțin
cam 150 cuvinte 3 fl.; până la 200 cuvinte 4 fl.
și mai sus 5 fl. v. a.

Correspondențele se se adreseze Redacției

„BISERICA și ȘCOLA.“

Er banii de prenumerațiune la

TIPOGRAFIA DIECESANĂ în ARAD.

Nr. 55/1897.

CERCULARIU,

cătră membrii ordinari și ad hoc al sinodului
protopresviteral gr. or. al tractului Beliu.

Veneratul Consistoriu gr. or. român din Oradea-mare prin decisul de sub Nr. 651/1897 Pl. dispunând deplinirea protopresviteratului vacant al tractului Beliu, respective pentru acest tract, cu conducerea, și respective efectuarea alegerii de protopresviter a însărcinat pe subsemnatul.

Drept aceea pe baza dispuseșiunilor §-lui 42 din Statutul organic și §§-lor 15—16 din Regulamentul pentru procedura la alegerea de protopresviter, cu această convoc sinodul protopresviteral electoral la Ucriș pe Sâmbătă 19/31 Iuliu a. c. la 9 ore înainte de meazăzi.

După serviciul ivin ce se va ținea în biserică de acolo urmând verificarea membrilor aleși ad hoc se va pune la cale alegerea de protopresviter.

Despre ce luând notiță Tit. Dta ești poftit ca membru sinodal a participa la acest sinod electoral în locul și timpul amintit.

Oradea-mare, 2/14 Iuliu 1897.

Petru Suciu, m. p.
protopresviter, comisar consistorial.

O mișcare în interesul școlilor confessionale.

De odată cu curente anticrestinesci lăpăte în veacul nostru în apusul Europei s'a lăpătit pre o scară întinsă și ideia școlii fără confessiune. În rezultate însă s'a vădut în timpul din urmă, că școlă fără confessiune pôte instrui, dar nu pôte cresce; ér instrucțiunea fără crescere a dus o parte însemnată din populațiunea statelor celor mai înaintate în civilizațiune

la materialism, socialism și ateism. Faptul acesta dă astăzi mult de lucru și de gândit ómenilor, cari se găsesc în fruntea societății. Începe adecă a-se generalisa tot mai mult convingerea la bărbații de valóre, — că așa numita cestiune socială nu se pôte resolvi, decât numai prin religiune; ér pentru ca religiunea se pôte governa și călăuzi modul de gândire și acțiune al popórelor, de lipsă este, ca în școlă și în crescerea generațiunilor viitoare, religiunea și biserică se-și aibă cuvântul ei hotăritoriu. Mișcarea în această direcțiune s'a început în Germania, s'a continuat în Belgia, și în țilele din urmă s'a ivit în Austria, și un jurnal de frunte din Viena „Neue Freie Presse,“ în un articlu publicat țilele din urmă constată, că în întrégă Europa s'a format o reacțiune încontra sistemului de învățământ fără religiune și tendința de a da religiunii și bisericii rolul ce-i compete în crescerea omului. Luăm act de această creștinăscă tendință, pentru că acceptăm dela dânsa multă îndreptare spre bine, și în special, pentru ca se învățăm, se-ne prețuim tot mai mult învățământul și școlile noastre confessionale.

Noi, biserică și poporul român ținem mult la școlile confessionale. Acestei împrejurări norocoșe avem, se-i mulțămim faptul, că poporul nostru, deși s'a găsit, și se găsește în grele condițiuni de viață, a resistat, și resistă cu totă tária ispitelor, cari l'ar poté, se-l abată dela viața lui ideală, în carea s'a tređit din bătrâni, și se-l facă, se alnece la idei și curente materialiste și anticrestinesci.

Mișcarea din Austria în interesul învățământului confessional are apoi în sine ceva fórte caracteristic. S'a observat adecă, că curente greșite: materialismul și socialismul nu țintesc numai la destrâmarea

baselor de astăzi ale societății, ei atacă și desvolta-rea etnică ticnită a popórelor, voiesce adecă să introducă în lume un spirit nefast de clasă, seau de castă, și să promoveze interesele cutărei, seau cutărei clase, — fără privire, dacă prin această se altereză, seau nu interesul altor clase. S'a observat adecă, că nici un curent materialistic nu este, și nu póte fi obiectiv în judecată, ei din contra este parțial față de ai sêi și nedrept față de alții, pentru-că îi lipsește basa și condițiunile pentru o judecată dréptă: principiile creștinismului.

Omul, a cărui inimă este crescută creștinesce în casa părintescă și în școlă, este sever față de sine și drept față de alții. Un astfelu de om respecteză, și prețuiesce ceea ce este al altuia întocma, precum respecteză, și prețuiesce ceea ce este al sêu, și nici odată nu-l veđi încercându-se a-se ridica pre sine nedreptățind pre alții, seau luând ceea ce este al altuia.

Acésta a fost din bătrâni programa de viață a neamului românesc: a trăi și a-se desvolta prin sine fără a altera, seau nedreptăți pre altul; ér acest mod de gândire ni-l'a inspirat, și ni-l inspiră creștinismul nostru învățat în casa părintescă și în școlă. Chiar pentru acésta ori ce mișcare în interesul unei educațiuni mai creștinesce ne este binevenită, ne dă curaj, și ne întărește în direcțiunea și pre calea apucată de fericirii nostri înaintași.

Nu-i vorbă mișcarea ce s'a produs în țilele din urmă în Austria în interesul învățământului confesional, ca tóte în lume, își are și ea greutatea ei. Cea dântăi și cea mai mare greutate, ce i-se pune în cale, este credința greșită, că reluând biserica în mâinile sale inspectiunea școlară și preste tot conducerea învățământului, acésta nu ar însemna progres.

Nimic mai neadevărat, decât acésta, după ce este lucru știut, și veđut, că adevăratul progres al omenimii pre tóte terenele de viață s'a început cu creștinismul, ér popórele, cari stau astăzi în fruntea civilizațiunii sunt popóre creștine; și nimenea nu este atât de preocupat, ca să nu o vadă, și să nu o sêmță acésta astăzi. Ceea ce împedecă astăzi progresul sunt din nefericire tocma curentele anticreștine și lectura anticreștinescă emanată din duch de speculațiune, seau din dorul de a escela, ér nu de a instrua și a cresce și a-l face se devină capace pentru o viață adevărat morală: basa desvolțării și înaintării neamului omenesc pre tóte terenele de viață.

Nu scim ce sôrte va avé mișcarea, de carea vor-

bim în lupta cu greutatea și pedecile, ce i-se pun în cale! Un lucru este din acésta mișcare de netăgăduită valóre, și anume că: convingerea, că numai prin crescerea religioasă a generațiunilor viitoare sub scutului bisericii, póte lumea să progreseze, — câscigă astăzi tot mai mult teren. Acésta este de sigur un bun semn pentru viitoriul tuturor popórelor, — pentru că ne spune, că încontra curentelor anticreștinesce cresce numărul combatenților.

Prelegeri din Sintaxa română.

(Continuare.)

II. Propos. circ. de timp.

Propos. circ. de timp determină timpul, când se petrec cele exprimate în principală.

Conjuncțiunile introductive sint: când, decând, după-ce, îndată-ce, până-când, până-ce, până, înainte-de-ce, cum, cât timp, cât, de-cum, pe-când, în vreme-ce, dacă. În principală adese-ori se pun corelativele: atunci, de-atunci, îndată etc. Lucrarea diu secundară se pótă petrece în același timp cu cea din principală (conj. când, cât, cât timp, dacă, până-când etc.) ori se întâmplă înaintea celei din principală (conj. după-ce îndată-ce, cum, până-când etc.), ori urmăză după ea (conj. înainte-de-ce Ex: **Cum ai veđut**, că m'a ū biruit, m'a i lăsat (C. Negr.). **Când intră în sală**, ea era îmbrăcată cu tótă pompa cuvenită unei soții, ficeși surorii de Domn (id.). **Fă-te cu dracul tovarăș**, până treci puntea. **I-să aprind ochii, când vorbesce de bani** (Delavr.). Plecarăm la drum, **îndală-ce răsări sôrele**. Până când îți merge bine affi mulți prietini. **Cum îl vedea**, domnul îi zicéa (Alex.). **Nevestei mele ce să-i spun, când va întreba de El-Zorab?** (Coșb.). **După-ce s'a făcut nunta**, feciorii s'a ū dus în trébalor. (Cr.). **Cât trăim**, tot învățăm. **Pe-când vorbea feciorul împăratului**, perinile săria ū una câte una de-sub Țigan. (Isp.). **După-ce a ū mâncat și a ū beut**, le-a venit a cânta (Cr.). **În vreme-ce nenorocitul Moțoc peria astfel**, Lăpușneanu porunci să ridice masa (C. Negr.). **De-când nu ne-am veđut**, multă, multă vreme-a trecut (Emin.). **Împăratul se bucură fôrte, dacă veđu darul cel prețios**. **Înainte-de-ce începi un lucru**, cere ajutorul lui D-z e ū.

Observare. Aici aparțin și propozițiunile ce arată frecvența lucrării. Ex.: **De câte-ori îmi aduc aminte de sôrtea tristă a fratelui mie ū**, m e cuprinde o jale adencă. **Ort de câte ort m e va chema**, tot acel răspons îl va primi.

De prinderea LXIV. Spuneți, în bucata x. cari propoziții compuse au secundară de timp.

De prinderea LXV. Scrieți 10 propozițiuni compuse prin subordonare și subliniați în fie-care din ele secundara de timp.

III. Propos. circ. de mod.

Propos. subord. de mod se impart în 1) consecutive și 2) comparative.

1. Propos. consecutive arată o urmare și se lăgă de principală prin conjuncțiile: încât, cât, de, că. Corelativele în principală sint: așa de, .. atât de .. etc. Ex.: Atunci ea se prefăcu așa de bolnavă, încât smeul creșu, că o să dea mâna cu mórtea (Isp.). Într'aceeași clipelă totă pădurea începă a hău, de-ți lua auzul (id.). Inima i-să bătea, de-i-să cutremura pieptul (Alex.). Nurorile despletite obocia u, de via satul. (Cr.). Îi scótelimba afară, i-o străpunge cu aculși i-o preșară cu sare și cu piper așa, că limba îndată se umflă și biata sócră nu putu zice nici circ. (id.). Ei erau așa de mähniți, încât nu le-a priit mähcarea (id.).

2. Propos. comparative se introduc prin conjuncțiile: ca, cași decât, cum, precum, după-cum, decum, pe-cât, cași-cum, cași-când, cât, cu cât, de ce. În principală corespunde: așa, chiar așa, tocmaiașa, iar: cu atât numai la cu cât. Ex.: Plänge inima'n mine, ca'ntr'un copil de 3 zile. Cum îți vei sara, așa vei mânca. Împăratul înfruntă pe Țigan, după-cum i-să și cădea (Isp.). Nu-i totdeauna, cum se chiteșce, ei și cum se nimeresce. Baba se făcea, că nu știu-ce caută prin casă (Isp.). Asculta, cași-când i-ar fi grăit un glas din altă lume (Alex.) Făcu tocmași, cum îl învățase Agerul pământului (Isp.) Cu cât este cine-va mai învățat, cu atâta este mai modest. Europa este mai mică, decât Asia. Pe-cât știu eu, lucrul nu stă tocmași așa. Cât ți-e plăpona, atâta te întinde. Decât să-ți iasă nume rău, mai bine ochii din cap. Atâtea năcazurii am suferit, câte stele sint pe cer. Precum Cristos pe Lazar din mórți l-a înviat, așa tu românimea din somn o-ai deșteptat (C. Ros.).

Nota 1. Propos. comparativă adese-orii este eliptică. Ex.: Sănătatea este mai prețioasă, decât toate bunurile pământesci (= de cum sint toate bunurile pământesci). Aurul este mai scump, decât argintul (= de cum este argintul).

Nota 2. Propos. comparative cu ca în analiză de regulă se iaș ca determ. circ. de mod. Ex.: Nu te boci ca o muere. (C. Negr.). Plängea ca un copil. Fața lui era galbena ca céra.

Observare. De circumstanțialele de mod se țin și acele propos., cari arată, că lucrarea din principală se petrece în lipsa celei din secundară. Ele se introduc prin: fără ca, fără, afară de a-

ceea că. Ex.: Să întórse acasă, fără să le spue ceva (Cr.). Plecă, fără ca să mă aștepte și pe mine. În loc ca să se bucure, ea plänge. Căldura creșce, ea devine tot mai ardețóre, fără ca să întâlnim vre-un adăpost de umbră (Alex.).

Aici aparțin și propozițiile secundare, prin cari se arată o lucrare, la care ca accesorie se alătură cea din principală. Ele se introduc prin pe-lângă-că. Ex. Calul tău: pe-lângă-că e bătrîn, apoi e și orb.

De prinderea LXVI. Scóteți din bucata x. 10 propozițiuni secundare de mod și le subliniați, apoi alăturați lângă fie-care din ele principală, dela care atirná.

IV. Propos. circ. de cauză.

La propos. circ. de cauză aparțin:

1. Propos. causale propriu zise
2. " finale
3. " condiționale și
4. " concesive.

1. Propos. causale arată motivul, cauza, pentru ce se întâmplă cele exprimate prin principală. Ele se introduc prin conjuncțiile: pentru-că, fiind-că, de-orece. căci, că. Ex.: Ești, că pe toți ve omor (C. Negr.). Zi: „Acum slobođesce,“ căci at să mori (id.). Locul de bătae nu putea fi mai bine ales, de-ore-ce mulțimea lor aci le este nefolositoare (id.). Nicio fată nu se uita la el, pentru-că era sărac, pentru-că nu avea cămeșă cu altife și pălărie cu mărgele (Alex.). Avea dreptate să se tulbure bietul Tóder, pentru-că Mărinda era cea mai frumoasă fată din sat. (Alex.). Smeul nu era atunci acolo, fiind-că îl trimisese, ca să-i aducă herghelia de cai.

2. Propos. finale arată scopul lucrării din principală și se introduc prin conj. finale: ca să, să, pentru-ca să, de, după cari (afară de conjuncția de) verbul se pune în conjunctiv. Ex.: Cinstesce pe tatăl tēu și pe mama ta, ca să fii fericit. Să duce prin toate țirgurile, ca să caute pe iubitul său (Alex.). În sfirșit veni sórele să lumineze această zi de Miercuri (Bălc.). Veniți, de vedeți pe Mărinda cea cuminte (Alex.). El s'a laudat, că n'are decât să te cėră, pentru-ca să mergi după el (id.).

(Va urma.)

Ioan Petranu.

D I V E R S E.

* *Consistoriul arhidieceșan* în ședința plenară dela 7/19 Iuliu a. c., a denumit de protopresviter al tractului Orăștiei pre Onorabilul presviter Vasiliu Domșă, paroch în Toracul-mic din eparchia Aradului.

* *Bibliografe.* Ortografia Română în actuala sa dezvoltare de V. Dumbrava prof. la gimn. sup. din Beiuș. Broșura tipărită pe 58 pag. octav mare cu-

Prinde: Prefață, istoria ortografiei, regule ortografice și observări ortografice, interpunctiunea și modurile de scriere română. Costă numai 40 cr. v. a. și fiind-că e de interes public, o recomandăm în atențiunea tuturor iubitorilor de progres.

† *Necrolog*. Ni se trimite spre publicare următorul anunțiu funebral: „Subscriși cu inimă plină de durere aduc la cunoștință în numele lor și al numărâșorilor neamuri, că iubitul lor fiu, frate, cumnat și unchiu Iuliu Popoviciu, cleric de cursul al III a adormit în Domnul dimineața la 8/20 Iulie a. c. în etate de 19 ani. — Remășiștele pământesci ale scumpului defunct se vor așeza spre odihnă în 9/21 Iulie după amăzi în cimiterul din loc. — Cliciova, în 8/20 Iulie 1897. — George Popoviciu, paroch, tată; Floré născută Albulescu, mamă; Dr. George Popoviciu, protopresbiter și Iosif Popoviciu student în filosofie, frați; Ana măritată Olariu, soră; Sebastian Olariu protopresbiter, cumnat; Elena născută Ianculescu, cumnată; Aurora, George, Florica, Aurora, Elena, Lucia, Tit și Ionel, ca nepoți și nepoțe de frate și soră.” — Fie-i țerțina ușoră și memoria eternă!

CONCURS LITERAR.

Societatea pentru crearea unui fond de teatru român a inițiat sub auspiciile sale o întreprindere literară menită a pregăti terenul teatrului român, a cărui realizare este programul acestei societăți.

E vorba de-a provede cu material literar acea mulțime de diletanți români, cari în toate unghiurile țării luptă pentru dezvoltarea gustului dramatic și sunt atât de lipde piese ușore potrivite trebuințelor noastre modeste.

Acestei necesități voiesce să-i corăspundă „**Biblioteca teatrală**,” care sub auspiciile societății pentru fond de teatru român va apăre în editura librăriei Nic. I. Ciurcu din Brașov.

„**Biblioteca teatrală**” va apăre în broșuri format 8° de câte 3—6 côle de tipar cicero și va cuprinde numai piese teatrale. Piesele vor fi traduceri, localisări sau originale și se vor alege de-o-camdată cu deosebită considerațiune la trebuințele diletanților mai mult piese ușore de 1, 2 sau 3 acte, de ori-ce natură.

Pentru asigurarea stocului necesar de piese, fără de care nu am dori să începem editura, comitetul societății pentru fond de teatru român escrie concurs literar cu următoarele:

Condițiuni de concurs.

1. Să deschide concurs fără termin fics pentru piese teatrale traduse, localisate sau originale de 1, 2 sau cel mult 3 acte, menite a fi edate în **Biblioteca teatrală** a societății pentru fond de teatru român, ediția D-lui Nic. I. Ciurcu, Brașov. — La concurs pot să participe și piese cari s'au tipărit deja în vr'o revistă sau vr'un țiar român, dar nu au apărut în ediție separată.

2. Manuscriptele au să fiă scrise, (ortografia este cea fonetică obicinuită) numai pe câte o pagină a fie-cărei foi și trebuie să aibă o margine albă de cel puțin 3 degete pentru eventuale corecturi. Fie-care manuscrispt va fi provedut cu numele autorului, traducătorului sau localisătorului, cu indicarea exactă a adresei sale și cu 4 mărci postale curate à 5 cr. pentru speșele postale ulterioare ale societății în corespondența sa cu autorul.

3. Traducerile și localisările se vor trimite tot-déuna împreună cu textul tipărit al originalului, după care s'au tradus sau localisat. Piesele tipărite deja în vr'o revistă română sau țiar român trebuie să aibă indicațiunea exactă a numerilor și a anului revistei sau a țiarului, în cari au apărut.

4. Tote piesele intrate vor fi revizuite și date în recensiuine la bărbați de specialitate, cari vor avea dreptul și datorința de-a face întreprăci și corecturi în toate piesele localisate și traduse. Pentru îndreptare și corecturi în textual pieselor originale se cere autorisare specială dela autorul, fără de care piesele se vor edita sau remite așa cum s'au înaintat fără vr'o îndreptare.

5. Pentru fie-care piesă primită de comitet (localisarea sau traducere) și edată în Biblioteca teatrală librăria editore asigură autorului un honorar de 5 fl. după cōlă de tipar, ér recensentului, care revisuesce și întocmesce piesele tot 5 fl. după fie-care cōlă de tipar.

Piese originale bune vor fi onorate mai bine, dar nu cu mai mult de maximum 10 fl. după cōlă de tipar.

Autorul va mai primi câte 20 exemplare din broșura, în care i-a apărut piesa.

Honorarul se va trimite prin avis postal din partea comitetului societății în timp de cel mult 15 zile dela aparițiunea piesei.

Peste tot ori ce daraveri ale autorilor în chestiunea edițiunii, a honorarului etc au a se aranja prin biroul comitetului societății pentru fond de teatru și nu direct prin librăria editore.

6. Autorul a cărui piesă (fie originală), localisarea sau traducere) se tipăreșce în Biblioteca teatrală nu are drept la nici un honorar special de representațiune a piesei din partea nimenui din partea noastră, cu atât mai puțin are acest drept librăria editore.

7. Honorarele indicate aci în pct. 5 se dau după ediția I. (tiraj 1000—1500 exemplare). La o eventuală a II ediție se va stabili și plăti honorar deosebit autorului.

8. Societate p. fond de teatru și librărie editore nu primesc nici o responsabilitate de drept civil în chestiunea drepturilor de autor și editor al originalelor, după cari i-se înainteză traduceri și localisări spre editare. Tota răspunderea în această privință îl privesce pe traducătorul sau localisatorului piesii.

9. Manuscriptele sunt a se înainta recomandat la adresa D-lui Virgil Onițiu director gimn., vice-president al societății p. fond de teatru român, Brașov.

Din ședința comitetului societății pentru fond de teatru român. ținută în Brașov la 26 Maiu v. 1897.

Pentru comitet:

Virgil Onițiu,
v.-president.

Vasile Goldiș,
secretariu.

Nr. 4/1897. Reuniunea cercuală a învățătorilor români ort. din cercul protopopesc al Aradului.

Convocare.

În virtutea concludului comitetului central al reuniunii districtuale aradane adus în ședința extraordinară ținută la 30 Iuniu a. c. prin actul cu Nr. 184/1897, comunicat acestui presidiu, după-ce am ajuns în fericita poziție a avea statutele reuniunii districtuale provedute cu clausula de aprobare din partea Înaltului ministeriu de culte și instrucțiune având în vedere scopul măreț carele reuniunea nisueșce a-l ajunge, la carele toți lucrătorii din viaa Domnului, toți pionerii culturai națiunii române avem sciință datorință a conlucra, — avem onóre a emana aceasta convocare cătră toți membrii sus titulatei reuniunii cu termin pe 18/30 Iuliu a. c. la o ședință extraordinară ținândă în „sala seminarului diecesan” nainte de amezai la 10 ore, la carea suntem cu dragoste frățescă norocoși a te invita. Programă:

1. Celebrarea chemării ducului sânt în biserica catedrală.

2. Deschiderea ședinței prin președinte.

3. Rectificarea listei membrilor reuniunii cercuale.

4. Abdicarea actualului birou al reuniunii cercuale și pe baza comunicatului biroului central cu 184 din a. c. și a §-lui 23 din statutele reuniunii districtuale, constituirea de nou pe un period de trei ani.

5. Alte obiecte obveninde.

6. Încheierea ședinței.

Dat în Arad, la 6/18 Iuliu 1897.

Ios. Moldovanu, m. p.
v.-președinte.

Ioan Vancu, m. p.
secretariul I.

În tenoarea rescriptului comitetului central de sub Nr. 184/897 reun. învățătorească a despărțământului protopresbit. Șiria i-și va ține ședința sa în Șiria, **Vineri la 18/30 Iuliu 1897 dimineața la 10 ore** în „școala gr. or. rom. inf. din centru” pe lângă următoarea programă:

1. Deschiderea prin președinte.

2. Cetirea rescriptului comitetului centr. de sub Nr. 184 a. c.

3. Constituirea despărțământ. protopresb. pe baza statutelor aprobate.

4. Discursiuni asupra ceștiunelor școlare.

5. Încheiere.

Șiria, la 4/16 Iuliu 1897.

Alexiu Doboșiu, m. p.
președinte.

Concurs.

Pentru îndeplinirea postului de preot în a treia parochiă de cl. I-a din comuna Șiria (Világos) devenită vacantă pe baza ord. Ven. Cons. diecesan din Arad de dto 4/16 Iunie Nr. 2689/897, se escrie concurs nou cu termen de alegere pe ziua de **21 Septembrie** (3 Octomvri) a. c.

Recurenții sunt invitați a-și instrua recursele lor conform §-lui 15 lit. a) din „Regulamentul pentru parochii” și a-l subșterne Prea Onoratului Domnu Georgiu Popoviciu, protopresviter în Șiria (Világos) inclusive până la 19 Sept. (1 Octomvri) a. c.

Recurenții sunt poftiți a se infățișa în comună la sta bis. într'o zi de Duminecă ori sârbătore înainte de ziua alegerii cu 8 zile, spre a-și dovedi desteritatea în cântare, tipic și oratoriă, conform §-lui 18 din „Reg. pentru parochii.”

Cel ales e deobligat a predica totdeuna la s. liturgiă când e septemăna, mai departe alesul e îndătorat a suplini în servițiile preoțești pre părintele protopop-paroch, în casurile când acesta e ocupat cu agendele oficiose ca protopresviter și inspector școlar.

Dat din ședința com. par. gr. or. din Șiria, dela 15/27 Iunie 1897.

Ștefan Antonescu, m. p. *Vasilie Popoviciu, m. p.*
președ. com. paroch. paroch, not. com. par.

Vedut: **GEORGIU POPOVICI**, m. p. protopresviter.

Pentru stațiunea învățătorească dela școala III. de nou înființată din comuna Comloș (O-Szt.-Anna) cu termen de alegere pe **15/27 August** a. c. se deschide concurs pe lângă emolumentele următoare:

1) Salar anual în bani gata 300 fl.; 2) cortel liber cu grădina de 400⁰; 3) Lemne de foc pentru învățător 3 orgii, 6r pentru școlă 5 orgii; 4) pentru famulariat 12

fl.; 5) pentru scripturistica 5 fl.; 6) spese de conferințe 10 fl.; 7) dela înmormentări, unde va fi poftit va căpeta 50 cr.

Recurenții trebuie să documenteze cualificațiunea lor cu testimonii legale: că au absolvat preparandia cu atestat de cualificațiune de classa II, cu atestat valid că e conducător de cor și că a format séu e capabil să formeze séu a conduce corul deja înființat, mai departe — este deobligat, când este septemănar și în cas necesar să împlinescă cântările bisericesci în strană și cor, la cas când va înființa séu conduce corul deja asistent și va arăta progres, va mai primi un onorar anual din cassada bisericii gr. or. române din loc 50 fl.

Recurenții sunt invitați ca recursele lor bine instruate să-le suscernă d-lui protopresbiter tractual ca inspector școlar Georgiu Popovici, în Șiria (Világos) până la 13/25 August inclusive.

Recurenții sunt poftiți asé infățișa în comună la sânta biserică într'o Duminecă ori sârbătore, mai nainte de ziua de alegere cu 8 zile spre a-și arăta desteritatea în cântare și tipic.

Dat în ședința comitetului parochial gr. or. român din Comloș, (Ó-Szt.-Anna) ținută la 4 Iuliu, (22 Iunie) 1897.

Constantin Popovici, m. p. *Augustin Boțoc, m. p.*
președinte. not. com. par.

Vedut: **GEORGIU POPOVICI**, m. p. protopresbiter.

—□—

Sé escrie pentru deplinirea postului de învățatoriu la școala confesională gr. or. rom. din comuna **Repsig**, comitatul Arad, cu termen de alegere de **30 zile** dela prima publicare.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt: a) bani gata 300 fl.; b) Cuartir și folosirea grădinei intravilane drept de pășiune pentru 8 vite pe pascu comunie; c) Lemne de foc aduse în curtea școlei 10 stângeni din cari sé-va încălzi și școala; d) Spese de conferințele anuale 10 fl.; e) Paușal de scripturistica — 6 fl.; f) Unde va fi poftit la mort mic 20 cr. — la mort mare exoffo 50 cr; g) Pentru curatoratul și încăldirea școlei sé ingriștege comuna parochială.

Recurenții vor documenta cualificațiunea lor, cu testimoniu că au absolvat cel puțin 2 clase gimnasiale, reale, sau civile, preparandia, cu atestat de botez că sunt români greco-orientali, și decă au mai fost în funcțiune atestat despre purtarea sa morală, alesul învățatoriu va compune și conduce cor vocal, are deobligament a fi cantor în S-ta biserică.

Recurenții au a-și instrua recursele conform precum sunt poftite, și în termen legal ale trimite Domnului administrator protopresviteral, ca inspector de școle în Șepreș Cornel Ursuțiu.

Recurenții, sunt poftiți a-sé infățișa în Sta biserică locală în cutare-va Duminecă sau sârbătore, nainte de alegere cu 8 zile, pentru ai cunoșce poporu și a-și arăta desteritatea în cântare și tipic.

Alesul după-ce va funcționa 2 ani de zile ca învățatoriu, și va arăta merit pe cariera sa, va primi dela comună atestat cu care și-va putea cere întărirea sa definitivă la stațiunea învățătorească.

Repsig, la 2/14 Iunie 1897.

Simeon Cornea, m. p.
preot și preș. comit. par.

Ioan Iercan, m. p.
notar ad hoc.

În conțelegere cu mine: **CORNEL URSUȚIU**, m. p. adm. protop. inspector școlar.

—□—

Conform ordinațiunei Verabilului Consistoriu oradan din 6/18 Iunie a. c. Nr. 745 Sc. pentru îndeplinirea

stațiunii învățătoarești cu individ calificat dela școala gr. or. din **Cârpești-mici**, prin acesta se escrie concurs cu termin de alegere pe **6/18 August** a. c.

Emolumintele sunt: 1) În bani gata 85 fl.; 2) Grădina școlii cu un venit de 20 fl.; 3) Din 16 cubule de bucate à 5 fl., 80 fl.; 4) Din 4 stângini de lemne 40 fl.; 5) Din cantorat, un venit, de 20 fl.; 6) Fân și paie, dela totă casa 20 fl.; de tot: 302 fl. 55 cr.

Doritorii de a ocupa acesta stațiune sunt poftiți ca recursurile lor ajustate conform prescrișelor Stat. Org. și §-lui 6. Art. XVIII. din 1879. adresate **Comitetului parochial** din **Cârpești-mici** să le trimită subscrișului protopresviter inspector școlar în **Răbăgani** până inclusive la **4/16 Aug.** a. c. căci celea intrate mai târziu nu se vor lua în considerațiune; având recurenții în vre-o **Duminecă** ori sârbătore a se presenta în biserica din **Cârpești-mici** — spre a-și arăta desteritatea în cântare și tipicul bisericesc.

Răbăgani, 1/13 Iuliu 1897.

În conțelegere cu: **ELIA MOGA**, m. p. protopresbiterul **Beiușului** ca inspector școlar.

—□—

Pentru deplinirea stațiunii învățătoarești dela școala de băeți din **Seceani**, (protopresbiteratul **Timișorii**) se escrie concurs cu termin de **30 de zile** dela prima publicare în foia „**Biserica și Școala**.”

Emolumintele anuale sunt: 1) în bani gata 300 fl.; pentru conferință 12 fl.; pașal pentru scripturistică 5 fl.; 2) în naturale: 3 jughere de pământ arător, după cari sarcinile publice le va suporta alesul învățător; 32 metri de lemne; 3) dela înmormântări 50 cr., dacă se aduce în biserică 1 fl.; 4) cortel liber cu 2 chilii, cuină, cămară și grădină.

Recursurile ajustate cu testimoniu de calificațiunea prescrișă sunt a se trimite la **Prea On. oficiu protopresbiteral** în **Fabric (Timișóra)**. Recurenții vor avé să se presente în sta biserică spre a-și arăta desteritatea în cant și tipic. — Vor fi preferiți acei recurenți, cari vor dovedi că sunt apți de a conduce corul vocal.

Comitetul parochial.

Cu consensul protopresb.: **Dr. TR. PUTICI**, m. p. inspector de școle.

—□—

Pentru stațiunea învățătoarească dela școala gr. or. română din **Chiralău**, inspectoratul **Orădii-mari** se escrie concurs cu termin de alegere pe **11/23 August** a. c.

Emolumintele socotite în bani sunt 300 fl., afară de acesta cortel cu grădina de legumi, precum și stălele cantonale dela funcțiunile obveninde.

Recursurile ajustate conform prescrișelor Stat. Org. și §-lui 6 art. XVIII din 1879 adresate comitetului parochial din **Chiralău**, să se trimită subscrișul în **Oradea-mare** până inclusive **8/20 August** a. c. având recurenții în vre-o **Duminecă** ori sârbătore a-se presenta în biserica din loc, spre a-și arăta desteritatea în cântare și tipicul bisericesc.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu: **TOMA PACALA**, m. p. protopop și inspector școlar.

—□—

Pentru deplinirea postului de învățător dela școala de fete gr. or. română din **Igrish**, se escrie concurs cu termin de alegere pe **6/18 August** a. c.

Emolumintele 1) În bani gata 200 fl.; 2) 33 Chibele grâu curat; 3) Cortel liber în natură cu una chilie, cuină și cămară; 4) Cinci florini pentru scripturistică; 5) 10 fl. pentru conferință. — Salariul și deputatul de grâu se solvesc anticipative pe fie-care lună.

Recurenteie vor produce atestat: 1) Că sunt de

religiunea gr. or. română; 2) Atestat de conduită; 3) Testimoniu de calificațiune; 4) Atestat despre desteritatea sa în lucruri de mână.

Recursurile astfeliu provădute au a se substerne prin inspectorul cercual de școle **Prea On. Domn Paul Miulescu**, protopop în **B.-Comloș (Comitatul Torontál)** comitetului parochial gr. or. română din **Igrish**.

Dat din ședința comitetului parochial gr. or. român din **Igrish**, la **6/18 Iuliu 1897.**

Gavrila Cionca, m. p. **Panaiot Boerescu**, m. p. președinte. nctariu.

În conțelegere cu mine: **PAUL MIULESCU**, m. p. prot. ases. consist. și inspector școlar.

—□—

Pentru stațiunea învățătoarească dela școala gr. or. română din **Șumugiu**, inspectoratul **Orădii-mari** se escrie concurs cu termin de alegere pe **16/28 August** a. c.

Emolumintele sunt: socotite în bani numărar 335 fl. afară de acesta cortel cu grădină de legumi, precum și stălele cantonale dela funcțiunile obveninde.

Recursurile ajustate conform prescrișelor Stat. Org. și §-lui 6 art. XVIII. din 1879, adresate comitetului parochial din **Șumugiu**, să se trimită subscrișului în **Oradea-mare** până inclusive **12/25 August** a. c. având recurenții în vre-o **Duminecă** ori sârbătore a-se presenta în biserica din loc, spre a-și arăta desteritatea în cântare și tipicul bisericesc.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu: **TOMA PACALA**, m. p. protopop în spec or școlar.

—□—

Să escrie concurs pe următoarele stațiunii învățătoarești din inspectoratul **Orădii-mari**:

1) **Chiribișiu**, cu termin de alegere pe **11/23 August** a. c.

2) **Bogeiu**, cu termin de alegere pe **12/24 August** a. c.

3) **Varviz**, cu termin de alegere pe **12/24 August** a. c.

4) **Itea**, cu termin de alegere pe **13/25 August** a. c.

5) **Dernișóra**, cu termin de alegere pe **13/25 August** a. c.

6) **Șușturogiu**, cu termin de alegere pe **14/26 August** a. c.

7) **Apateul-rom.**, cu termin de alegere pe **15/27 August** a. c.

8) **Bucuróie**, cu termin de alegere pe **16/28 August** a. c.

9) **Cotigleț**, cu termin de alegere pe **16/28 August** a. c.

10) **F.-Oșorhei**, cu termin de alegere pe **17/29 August** a. c.

11) **Leșiu**, cu termin de alegere pe **17/29 August** a. c.

Dotățiunea la fie-carele dintre stațiunile de sus este de 300 fl. afară de cortel cu intravilan de $\frac{1}{4}$ juger și afară de stălele cantonale.

Recursurile ajustate conform prescrișelor Stat. org. și §-lui 6 art. XVIII din 1879, adresate comitetului parochial din respectiva comună, să se trimită subscrișul în **Oradea-mare** cu trei zile înainte de alegere, având recurenții în vre-o **Duminecă** ori sârbătore, a-se presenta în biserica din respectiva comună, spre a-și arăta desteritatea în cântare și tipicul bisericesc.

Comitetele parochiale.

În conțelegere cu: **TOMA PACALA**, m. p. protopop inspector școlar.

—□—

Nr. 3309/1897. Plen.

Pentru deplinirea postului de protopresbiter în trac-tul **B.-Ineu** cu parochia centrală **B.-Ineu**, devenit în vacanță prin pensionarea protopresbiterului **Ioan Cornea**, pe baza concludului luat de comitetul protopresbiteral la 17/29 Maiu a. c. se scrie concurs cu termen de **35 de zile** computate dela ziua ce urmează după prima publicare în organul oficial „Biserica și Școla.” Emolumintele împreunate cu acest post sunt:

I. Din parochia protopresbiterală:

a) Folosirea sesiunii parochiei protopopești din **B.-Ineu**; b) birul, și c) stolele usuate dela poporeni parochiei protopresbiterale.

II. Din protopresbiterat:

a) Birul protopresbiteral usuat; b) competența pre-scrisă pentru vizitarea canonică și revisiunea socoților; c) paușalul usuat pentru cancelaria protopopească; d) re-tribuirea dela diecesă pentru inspecțiunea școlară și des-daunare pentru ședulele dela cununii conform concludului sinodului eparhial.

Să observă, că pensionatului protopop **Ioan Cornea**, pe întreaga durată a vieții sale îi compete jumătate din toate venitele parochiei protopopești espuse mai sus, ér din retribuțiunea de sub II. d) îi compete 120 fl. v. a. la an conform concludului acestui Consistoriu dela 12/24 August 1896. Nr. 3585/1896.

Aspiranții la acest post să avisează a substerne în termenul indicat, la subscrisul Consistoriu recursele lor instruite cu documentele despre cualificațiunea normată prin §-ul 53 din Stat. Org. și prin concludul congregual Nr. 111/1888, și anume: cu documentul că posed cualificațiunea pre-scrisă în „Regulamentul pentru parochii” — pentru aspiranții la parochii de clasa primă, cu atestatul de maturitate; și atestat că a împlinit cel puțin 5 ani în serviciul bisericesc seu școlar cu succes deplin multămi-toriu, și că prin zelul și diligența lor, s'au distins în re-sultatul activității pe terenul bisericesc-școlar.

Arad, din ședința Consistoriului plenar ținută la 1/13 Iuliu 1897.

Consistoriul eparhial gr. or. rom. din Arad:

Ioan Mețianu, m. p.

Episcop.

—□—

Nr. 3082/897.

Pentru deplinirea catedrei de cant și tipic la insti-tutul pedagogic-teologic din **Arad**, se scrie concurs cu termen până la **6/18 Aug. 1897**.

Salariul încopciat cu acesta catedră e 800 fl. sol-vinți din cassa consistorială.

Aspiranții la acesta catedră să avisează a-și asterne recursele în termenul indicat la subscrisul Consistoriu in-struite cu următoarele documinte și anume:

a) cu atestat că sunt gr. or. români,
b) cu atestat despre pregătirile anterioare; și special
c) cu atestat despre cualificațiunea și abilitatea de a propune cântările rituale și tipicul precum și despre capacitatea de a instrua tinerimea în note pentru choruri bisericășci.

Definitisarea alegândului pôte urma numai după un an de probă.

Arad, în 1/13 Iuliu 1897.

Consistoriul Aradului:

Ioan Mețianu, m. p.

Episcop.

—□—

Nr. 3496.

Prin acesta se publică concurs la un stipendiu die-cesan de 400 fl. pentru un tiner gr. or. rom. din diecesa **Aradului** carele s'ar pregăti pentru cariera preoțescă la facultatea teologică din **Cerneuțiu**

Dela recurenți se recere: atestat de botez, atestat de paupertate și moralitate despre terminarea esamenu-lui de maturitate cu succes bun.

Recursele astfel instruite se se asternă Consisto-riului subsemnat cel mult până în 3/15 August 1897. Arad, 1/13 Iuliu 1897.

Consistoriul Aradului:

Ioan Mețianu, m. p.

Episcop.

—□—

Pe stațiunea învățătorască vacantă dela școla gr. or. română din **Hidiseșnan** inspectoratul Beiușului se scrie concurs cu termen de alegere pe **28 Iuliu (9 Aug.) a. c.**

Emolumintele sunt: în bani numărar 305 fl. afară de acesta cortel precum și stolele cantorale dela func-țiunile obveninde.

Recursele ajustate conform prescrișelor Stat. Org. și §-lui 6 Art. XVIII din 1897 adresate Comitetului pa-rochial din **Hidiseșnan** au a-se trimite protopresbiterului inspector școlar **Elia Moga** în **Bobogány** până inclusive la **26 Iuliu (7 Aug.)** având recurenții a-se presenta în bi-serica din loc spre a-și arăta desteritatea în cântare și tipicul bisericesc.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu mine: **ELIA MOGA, m. p.** protopresb Beiușului.

—□—

Se scrie concurs pe stțiunea învățătorască gr. or. rom. din **Parhida**, inspectoratul Orăzii-marii cu termen de alegere pe **31 Iuliu (12 August) 1897**.

Emolumintele sunt: 1) Plata în bani 84 fl.; 2) 16 jugere pământ arătoriu 160 fl.; 3) 10 cubule bucate 40 fl.; 4) dreptul de pășunat pentru 8 vite 16 fl.; 5) veni-tele cantorale 35 fl.; 6) pentru școla de adulți 15 fl. — De tot 350 fl. Afară de acestea cortel în natură cu gră-dină de legumi, și cu supraedificatele trebuincioase.

Pentru emolumintele de sus alegândul va fi indeto-rat a îndeplini și afacerile cantorale.

Să observă că contribuțiunea erarială după pămên-tul învățătoresc are se-o solvescă învățătorul alegând, tot-asemena și apărare de apă, de ore-ce venitul pământului espus mai sus e socotit după detragerea acestor dări, stând în voie liberă învățătorului alegând a-și alege ori pământul în natură, ori în bani suma de 160 fl.

Recursele ajustate conform prescrișelor Stat. Org. și §-lui 6 art. XVIII. din 1879. adresate comitetului pa-rochial din **Parhida** se-se trimite subscrisului în **Oradea-mare** până inclusive 28 Iuliu (9 August) a. c. având recurenții în vre-o Duminecă, ori sêrbătoare a-se presenta în biserică din loc, spre a-și arăta desteritatea în cântare și tipicul bisericesc.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu: **TOMA PACALA, m. p.** protopop, in-spector școlar.

—□—

Se publica concurs pentru ocuparea stațiunei învê-tătorești din **Padurani**, devenit vacant prin pensionarea învățătorului **Damaschin Adam**, cu termen de alegere pe **3/15 August a. c.**

Emolumintele legate de acest post sunt : 1) In bain numărar 60 fl. ; 2) 8 metri grâu prețuit 24 fl. ; 3) 16 meterm. cucuruz 32 fl. ; 4) 32 metri de lemne pentru școlă și învățatoriu 32 fl. ; 5) 35 kilo slaină in bani 35 fl. ; 6) 28 kilo sare 3 fl. 75 cr. ; 7) 6 kilo lumini 6 fl. ; 8) 2½ jugere pământ livadă, de sine înțeles, ca pe lângă folosirea cuartirului de o chiliă, cuină, grajd și gradină de legumi alesul va primi dela stat restul pentru întreținerea sumei de 300 fl.

Dela recurenți se recere până la alegere a-se presenta în s. biserica de aici. în vre-o Duminecă ori sârbătoare, spre a-și arăta desteritatea în cant și tipicul bisericesc. Eră recursul instruat conform legii și adresat comitetului parochial al subșterne M. O. D. Adam Rosa inspector școlar în Leucuseșciu ; posta ultimă Betlenhăza, comitatul Caraș Severin.

Padurani, în 29 Iunie v. 1897.

Comitetul parochial.

In conțelegere cu : ADAM ROSA, m. p. inspector școlar.

—□—

Să publică concurs pe stațiunea învățătorească din **Cladova**, conform ordinațiunei Venerabilului Consistoriu de sub Nr. 3151, cu terminul de alegere până la **8 August a. c. n.**

Dotățiunea este : în bani gata 300 fl. ; 24 metri lemne, din care se va încălzi și școlă ; 5 fl. scripturistica ; 5 fl. conferință, cortel liber și gradină de legumi de 800 st. □.

Doritorii de a cuprinde acêsta stațiune sunt avisați a-și tramite recursese lor până în terminul susindicat conform recerintelor legii și a-se presenta în vre-o Dumineca ori sârbătoare în biserică pentru a-și constata cunosciințele în cant și tipicul bisericesc.

Recursese adresate comitetului parochial au a-se subserne subscrisului inspector școlar în Leucuseșciu posta ultimă Betlenhăza, comitatul Carașiu-Severin. — Conducători de cor vor fi preferiți la alegere.

Cladova, la 29 Iunie st. v. 1897.

Comitetul parochial.

In conțelegere cu : ADAM ROSA, m. p. inspector școlar.

—□—

Pe stațiunea învățătorească dela școla gr. or. română din **Felcheriu**, inspectoratul Orăzii-mari, se escrie concurs cu termin de alegere pe **7/19 August 1897.**

Emolumintele sunt : In bani numărar 300 fl., afară de acêsta cortel cu gradină de legumi, precum și stolele cantonale dela funcțiunile obveninde.

Recursese ajustate conform prescrișelor Stat. Org. și §-lui 6 art XVIII. din 1879 adresate comitetului parochial din Felcheriu se-se trâmăta subscrisului în Oradea-mare până inclusive 3/15 August a. c. având recurenții în vre-o Duminecă, ori sârbătoare a-se presenta în biserica din loc, spre a-și arăta desteritatea în cântare și tipicul bisericesc.

Comitetul parochial.

In conțelegere cu : TOMA PACALA, m. p. protopop și inspector școlar.

—□—

Pentru stațiunea învățătorească dela școlă gr. or. română din **Sentelec**, inspectoratul Orăzii-mari se escrie concurs cu termin de alegere pe **7/19 Aug. 1897.**

Emolumintele sunt : 1) In bani numărar dela 95 numere de case câte 2 fl. = 190 fl. ; 2) dela 95 numere de case câte ½ măsura bucate 47 fl. 50 cr. ; 3) 16 jugere pământ arătoriu și lănaș 30 fl. ; 4) lemne de încălzit 25 fl. ; 5) venite cantonale 10 fl. ; 6) cortel și intravilanul școlariu 15 fl. — Suma 317 fl. 50 cr.

Recursese ajustate conform prescrișelor Stat. Org. și §-lui 6 art. XVIII. din 1879 adresate comitetului pa-

rochial din Sentelec se-se trimită subscrisului în Oradea-mare până inclusive 3/15 August a. c. având recurenții în vre-o Dumineca, ori sârbătoare a-se presenta în biserica din loc, spre a-și arăta desteritatea în cântare și tipicul bisericesc.

Comitetul parochial.

In conțelegere cu : TOMA PACALA, m. p. protopop și inspector școlar.

—□—

Pe stațiunea învățătorească dela școlă gr. or. română din **Chislaz**, inspectoratul Orăzii-mari, se escrie concurs cu termin de alegere pe **10/22 August 1897.**

Emolumintele : socotite în bani fac 300 fl. afară de cortel cu gradina de legumi, precum și de stolele cantonale dela funcțiunile obveninde.

Recursese ajustate conform prescrișelor Stat. Org. și §-lui 6 art. XVIII. din 1879, adresate comitetului parochial din Chislaz, se-se trâmăta subscrisului în Oradea-mare până inclusive 6/18 August a. c., având recurenții în vre-o Duminecă, ori sârbătoare, a-se presenta în biserica din loc, spre a-și arăta desteritatea în cântare și tipicul bisericesc.

Comitetul parochial.

In conțelegere cu : TOMA PACALA, m. p. protopop și inspector școlar.

—□—

Pentru deplinirea definitivă a stațiunei vacante învățătorești din comuna **Spatta** — protopresbiteratul Lipovei — se escrie concurs cu termin de alegere de **30 de zile** dela prima publicare, pre lângă următorele emoluminte :

1) In bani gata 120 fl. v. a. ; 2) 20 metrii de lemne din care este a-se încălzi și sala de învățământ ; 3) 20 meți cucuruz în natură ; 4) 10 meți grâu, în natură ; 5) 4 jughere pământ ; 6) pentru scripturistica 3 fl. v. a. ; 7) pentru conferință 4 fl. v. a. ; se pune în prospect și un ajutor sperativ de 50 fl. dela stat ori dela Venerabilul Consistoriu.

Recurenții, cari doresc a ocupa acest post, sunt avisați ca recursese lor instruite conform dispușețiunilor în vigóre, și adresate comitetului parochial din Spatta, se le substernă subscrisului protopresbiter în Lipova (B.-Lippa) până la terminul susindicat ; precum și a-se presenta în vre-o Duminecă ori sârbătoare în sfânta biserică din Spatta, spre a-și arăta desteritatea în cant și tipic.

Spatta, în 29 Iunie st. v. 1897.

Comitetul parochial.

In conțelegere cu mine : VOICU HAMSEA, m. p. protopop și inspector școlar.

—□—

Să escrie concurs pentru indeplinirea definitivă a postului învățătoreșc de clasa I. dela școlă gr. or. rom. din **Chinez**, protopresbiteratul Timișorii, cu termin de alegere pe ziua de **6/18 August a. c.**

Emolumintele sunt : a) Bani gata 122 fl. ; b) 30.5 Hectolitre de grâu curat în naturale prețuit în 150 fl. ; c) 1½ juger pământ arătoriu preț în 25 fl. ; d) gradină intra- și estravilană preț. în 5 fl. ; e) 3 orgii lemne preț. 30 fl. ; f) 5 orgii paie din care are a-se încălzi și sala de învățământ, preț., 30 fl. ; g) pașal de scripturistica 5 fl. ; h) pentru conferință 7 fl. și trăsura gratuită ; i) cortel liber cu 2 chilio, camară și grajd pentru vite ; j) cuincuenalul prescriș prin lege — Alesul învățatoriu afară de orele de prelegeri de tót, zilele va avé a ținé prelegeri și cu adulții respective frecvențanții ore'or prescrișe din agronomiă.

Reflectanții au să-și substernă recursese, provédute cu testimoniu de cualificațiune și limba magiară, adresate comitetului parochial din Chinez — Prea On. Domn pro-

Urméză în suplement.

Suplement la „BISERICA și ȘCÓLA“ Nr. 28.
Anul XXI.

topresbiter și inspector de școle Dr. Traian Putici — Temesvar-Fabrik. Competinții vor avea să se prezente în vreo Duminică ori sârbătoare în sf. biserică din loc, spre a-și arăta dexteritatea în cant și tipic, însă nu în ziua alegerii. Cei capabili a conduce corul vocal, vor fi preferați.

Din ședința comitetului parochial din Chinez, ținută în 29 Iunie (11 Iulie) 1897.

Pentru comitetul parochial:

Alesandru Crăciunescu, m. p.
paroch' președ. comit. paroch.

Cu consensul ppresb.: Dr. TR. PUTICI, m. n. inspector de școle.

—□—

Să scrie concurs pe stațiunea vacantă învățătorescă dela școla confesională ort. rom. din **Batania**, cu termen de alegere pe **15/27 Aug. 1897.** pre lângă următoarele emolumente:

1) În bani numărar 315 fl. pe an, solvinți anticipative în rate lunare; 2) 5 orgii de lemne în preț de 60 fl., din cari să va încălzi și sala de învățământ; 3) 10 fl. pentru curatoria școlară; 4) 10 fl. pentru conferințele învățătoresci, dacă va participa la ele; 5) pământ arătoriu 6 și $\frac{1}{2}$ jugere catastral cu prețul de arândă minimală 105 fl. la an; 6) cortel liber stătătoriu din 2 chilii, culină și alte apartenente cu intravilanul și grădină în estensiune $\frac{1}{2}$ juger catastral; 7) dela fie-care înmormântare cu ceramonii rituale 50 cr., ér dela celea mici 25 cr.

Recurenții se-și ajusteze recursurile lor cu estrasul de botez și testimoniul de cualificațiune; și până în 8 zile înainte de alegere să se prezinte la sânta biserică, pentru a-și afirma dexteritatea în cântările bisericesti; ér recursurile adresate comitetului parochial se le substernă oficiului protopopesc inspector școlar, adeca: **Moise Bocșan** protopop în Arad.

Cei apti de a conduce cor vocal vor fi preferați la candidare. Intărirea se condiționează dela succesul examenului la capetul anului școlastic, când va fi probă și din cântările corale.

Li se permite a recurge și preparanșilor absoluți în acest an, dacă vor fi având cualificațiunea espusă.

Batania, în 15/27 Iunie 1897.

Eutimiu Ternovan, m. p. *Simeon Cornea, m. p.*
preș. com. parochial. not. com. parochial.

Conșeles cu: **MOISE BOCȘANU**, m. p. preot. insp. școl. cerc.

—□—

Ad. 3361/897.

Prin acésta se publică concurs la un stipendiu de 400 floreni din fundațiunea „Pafly“, unui tiner român gr. or. din diecesa Aradului, carele se-va dedica studiului filosofic la universitate.

Dela recurinte se cere: atestat de botez, atestat de paupertate și de moralitate apoi atestat despre absolvarea gimnasiului și depunerea examenului de maturitate cu rezultat bun.

Recurenții din familia Popa, respective fiul preotului din Buteni au preferința.

Recursurile astfeliu instruite au a se înainta Consistoriului subsemnat, până la 3/15 August 1897.

Arad, din ședința consistorială dela 18/30 Iunie 1897.

Consistoriul rom. gr. or. al Aradului:

Ioan Meșianu, m. p.
Episcop.

Nr. 3326/897.

Devenind disponibile câteva stipendii din fundațiunea „**Teodor Papp** pe anul școlastic 1897/8 prin acésta se scrie concurs pentru distribuerea lor, până la 3/15 August 1897.

Îndreptățiți la acelea sunt:

a) Némurile testatorului și descendenții din familia Dr. Atanasie Marian Marienescu și din familia Ioan Nedelcu avocat;
b) tinerii români orthodoxi din Giula și descendenții din familia Nicolau Prosteanu avocat și infine;
c) toți tinerii români orthodoxi din diecesa Aradului.

Petițiunile sunt a se prevedea cu următoarele documente;

a) atestat de botezu spre dovadă că sunt de religiunea română gr. or.
b) atestat de paupertate dela diregătoria politică competentă, vidimat și de preotul locului.
c) testimoniu școlastic că în anul precedent a studiat cu rezultat bun.

d) Cei ce sunt din familia Teodor Papp și cer stipendiu pe acésta basă, au să și documenteze gradul de rudenie cu estras familiar.

Recurenții cei ce ar avea și din alte părți stipendii, sunt dători a areta și acésta.

Tot prin acésta se provocă și stipendiștii vechi a areta progresul făcut în studii, în anul școlariu espirat.

Din ședința consistoriului ținută în Arad la 18/30 Iunie 1897.

Ioan Meșianu, m. p.
Episcop.

—□—

Nr. 15/1897.

În alumneul „**Zsiga**“-ian, din **Oradea mare**, afară de cei primiți, se mai primesc pe anul școlastic 1897/98, ca alumnisti — stipendisti — înca doi, elevi români gr. or. cari vor studia la gimnasiul ori la școlele reale séu la academia de drepturi din loc, cari gratuit vor capeta provisiunea întrégă în acest institut.

Recursurile ajustate cu: a) Estras de botez. b) Testimoniu școlastic. c) Atestat de paupertate, și d) Certificat despre vacunare, adresate Senatului fundațional, sunt a se trimite până la 1/13 August a. c. la protopopul **Orașii-mari Toma Pacala** în **Oradea-mare** (Nagyvárad).

Totodată se avisază onoratul public interesat, ca în institutul acesta vor putea fi primiți și vor capeta provisiune întrégă și elevi pe plată de câte 18 fl. la luna respective 180 fl. la anu solvința anticipative în 4 rate anuale, cari fiind români gr. or. vor studia la școlele din loc și cari vor fi supus disciplinei institutului.

Insinuările au să se facă la Domnul avocat **Nicolau Zige**, în **Oradea-mare**, până la finea lunei August a. c. **Oradea-mare** 26 Iunie (8 Iuliu) 1897.

Senatul fundațiunei „Zsiga“ iane
din Oradea-mare.

—□—

Pentru îndeplinirea stațiunei învățătoresci **San-Martin B.** — inspectoratul Beiușului — se scrie concurs cu termen de alegere pe 3/5 August a. c.

1) Dotațiunea: sta din bani gata 101 fl.; 2) 10 cubule bucate, $\frac{1}{2}$ grâu, $\frac{1}{2}$ cucuruz à 5 fl. = 50 fl.; 3) 10 metri lemne à 2 fl. = 20 fl.; 4) 70 zile de lucru cu mâna 35 fl.; 5) folosirea pământului inv. parte arator, parte fenașiu și pašunat de 8 cub. à 10 fl. = 80 fl. cu acel adaos, că acel pământ fiind arândat, deja până la tómnă an. 1898., numai atunci l-va poté lua în folosință, și va fi detoriu a-l lua spre folosire, ér pân'atunci

va primi prețul de 80 fl. al aceuia; 6) șeptedeci porțiuni de paie à 10 cr. = 7 fl.; 7) venitele și accidențele cantonale 7 fl.; 8) un cubul de fasolă 6 fl. — De tot 306 fl.

Se notifică, că contribuțiunea pământului va avea o solvi alegândul învățătoriu, poftindu-se dela recurenți — testimoniu de cualificațiune și din limba magiară — la ca de n'ar recurge atari învățători, se vor primi și preparanți absoluți, cu test. de absolvare, alegândul va fi de toriu se conduce pe strana, și numai după serviciu de 1 an va fi întărit. Petițiunile adresate comit. parochial de Săn-Mărtin B. sunt a-se trimite Préon. Domn protopresbiter, inspector școlar Elia Moga în Rabagani, ér recurenților până la terminul alegerii li-se dă voie a-se poté presentă la s. biserică în vre-o Duminecă — pentru a-și areta desteritatea în tipic și cantul bisericesc.

Din ședința comitet. parochial din Săn-Mărtin B. ținută la 15/27 Iunie 1897. Comitetul parochial.

În conțelegere cu mine: ELIA MOGA, m. p. protopresbiterul Beiușului.

—□—

Pentru stațiune învățătoréscă din Miersig, protopopiatul Tincei comitatul Bihor se escrie concurs pre lângă următorul salariu:

1) Bani 128 fl.; 2) 12 cubule grâu secarețiu; 3) lemne de foc 6 metri vechi, (20 m. cubici) din cari se încălzi și șeola; 4) odaie de fân din livada comunei; 5) 8 holde de pământ arator; 6) cortel liber cu grădină; 7) stolă îndatinată. — Tótă aceste dau suma de 331 fl.

Recurenții au a-și trimite recursele instruate conform Reg. congregual subscrisului în Méhkerek, u. p. Sarkad până în 29 Iulie st. v. și până atunci se se arate în biserică.

Din ședința comitetului parochial, ținută în Miersig 8/20 Iunie 1897. Comitetul parochial.

În conțelegere cu mine: NICOLAE ROCSIN, m. p.

—□—

Pentru stațiunea învățătoréscă dela șeola gr. or. rom. din Ch.-Apatou, inspectoratul Orađii-mari se escrie concurs cu termin de alegere pe 3/15 August 1897.

Emolumintele sunt: 1) $\frac{1}{4}$ pământ arătoriu prețuit în 100 fl.; 2) 15 cubule bucate; 10 grâu, 5 cucuruz à 5 fl. 75 fl.; 3) bani gata 100 fl.; 4) stolele cantonale 20 fl.; 5) cortel liber 20 fl. — Suma 315 fl. adecă Trei sute și cinci spredece fl. v. a.

Se notéza că după pământ contribuția erarială o va solvi învățătoriu alegând.

Becursele ajustate conform prescrișelor Stat. Org și §-lui 6 art. XVIII. din 1897 adresate comitetului parochial din Ch.-Apatou, se se trimite subscrisului în Oradea-mare până inclusive 1/13 Aug. a. c., având recurenții în vre-o Duminecă, ori serbatóre a-se presenta în biserică din loc, spre a-și aréta desteritatea în cantare și tipicul bisericesc.

În conțelegere cu: TOMA PACALA, m. p. protopop, inspect. școlar.

—□—

Pentru stațiunea învățătoréscă la șeola gr. or. din Pocola, protopresb. Beiușului se publică concurs cu termin de alegere pe Duminecă 3/15 August 1897.

Salariul împreunat cu acest post este: 1) În bani gata 188 fl. 2) Folosirea unui pământ școl. de $3\frac{1}{2}$ cub. 30 fl. 3) Dela 80 numere de case câte $\frac{1}{2}$ măsură cucuruz de tot 10 cub. à 5 fl. 50 fl. 4) Șesespredece metri lemne din care are a-se încălzi și șeola à 2 fl. = 32 fl. 5) Accidențele cantonale obveninde 10 fl. De tot 310 fl.

Doritorii de a ocupa acésta stațiune sunt avisați a-și trimite recursul dinpreună cu documentele legali: Testimoniu de cualificațiune și din limba magiară, adresate Comitetului paroch. gr. or. rom. din Pocola, Reverendiss. Domn inspector cerc. de șeole Elia Moga în Robogány — până în ziua premergătóre alegerii precum și a-se presenta în cutare Duminecă ori serbatóre la s. biserică — pentru a-și aréta desteritatea în cant și tipic cu atât mei vértos că alegéngul este deobligat a conduce și strana în s. biserică gr. or.

Pocola 25 Iunie v. 1897.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu mine: ELIA MOGA, m. p. protopresbiterul Beiușului.

—□—

Pe stațiunea învățătoréscă dela șeola gr. or. rom. din Satulbarba, inspectoratul Orađii-mari se escrie concurs cu termin de alegere pe 30 Iuliu (11 August) 1897.

Emolumintele sunt: în bani numerari 300 fl.; afara de acésta cortel și grădină de legumi; precum și stolele cantonale dela funcțiunile obveninde.

Recursele ajustate conform prescrișelor Stat. Org. și §-lui 6 art. XVIII. din 1879, adresate comitetului parochial din Satulbarbă, se se trimite subscrisului în Oradea-mare până inclusive 27 Iuliu (8 August) a. c. având recurenții în vre-o Duminecă, ori serbatóre, a-se presenta în biserică din loc, spre a-și aréta desteritatea în cantare și tipicul bisericesc.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu: TOMA PACALA, m. p. protopop și inspect. școlar.

—□—

Pentru stațiunea învățătoréscă dela șeola gr. or. rom. din Mierlau inspectoratul Orađii-mari, se escrie concurs cu termin de alegere pe 2/14 August 1897.

Emolumintele sunt: socotit în bani 301 fl. afara de acésta cortel și grădină de legume, precum și stolele cantonale dela funcțiunile obveninde.

Recursele adresate conform prescrișelor Stat. Org. și §-lui 6 art. XVIII. din 1879 adresate comitetului parochial din Mierlau, se se trimite subscrisului în Oradea-mare până inclusive 1/13 Aug. v. c., având recurenții în vre-o Duminecă ori serbatóre a-se presenta în biserică din loc spre a-și aréta desteritatea în cantare și tipicul bisericesc.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu: TOMA PACALA, m. p. p. protop. inspect. școlar.

—□—

LICITAȚIUNE MINUENDĂ.

Pe baza rezoluțiunei Venerabilului Consistoriu eparchial dto 25 Iunie 1897 Nrul 3338/97, prin acésta se escrie concurs de licitațiune minuendă pentru renovarea edificiului stei biserici din Murani (ppresbiteratul Timișorii). Preliminarul de spese gătit de Dl inginer Paul Rozvan, se pôte vedé la oficiul parochial din Murani. Prețul de esclamaré este stabilit în suma de 1155 fl. 83 cr. Reflectanții vor avé să depună vadiul de 10%. Comitetul își rezervă dreptul de a se pronunța după licitațiunea efectuită asupra ofertelor. Terminul de licitare este fixat pe ziua de 27 Iulie (8 August) a. c. la 11 ore a. m., în șeola confesională din Murani.

Comitetul parochial.

Cu scirea ppresbiterului tractual Dr. TR. PUTICI, m. p.